

REGIO

Maastricht

CREATIVITEIT Kunstenaarscollectief 'Union by Fiction' confronteert publiek op onverwachte plaatsen met kunst

Kunstkaravaan opent optocht

De groeten optoch in Maastricht is gisteren niet geopend door 'die vaan us', de twee reusachtige politiepoppen, maar door een bonte stoet kunstenaars. Voor dat de officiële optocht vertrok, toog *Union by Fiction* door de stad met zelf gebouwde objecten op wielen.

door René Willems

De strenge Tempeleers waren meteen enthousiast, zegt Erik Habets. Maar hoe 't vollek vaan Mestreech reageert op de bonte wagens van het kunstenaarscollectief *Union by Fiction* blijft afwachten, realiseert hij zich: „Het is iets nieuws, dus het zal in Maastricht ongetwijfeld met gemengde gevoelens worden ontvangen.“ Of het publiek langs de kant hen toejuicht of uitjouwt, dat is voor de Maastrichtse kunstenaars niet boeiend. „Het belangrijkste is dat ze reageren“, vindt Wouter Bolde-wijn. Want *project X* is opgezet om mensen aan het denken te zetten. Door kunst te presenteren op plaatsen waar het publiek dat niet verwacht, zoals met carnaval, is het verrassingseffect waarschijnlijk extra groot. Op zich valt weinig af te dingen op de wagens van de kunstenaars. De *Houto* lijkt met de willekeurigheid op elkaar geplakte planken op een omgekniepte zak friet, een andere groep heeft van papiermaché een reusachtige kikker gebouwd, en de themawagen over de A2-tunnel - met bewegende autootjes die in een groot zwart gat verdwijnen - is zelfs brandend actueel: in de 'echte' optocht, die achter de kunstenaars aan trekt,

Met hun excentrieke wagens openen de kunstenaars van 'Union by Fiction' de carnavalsoptocht in Maastricht.

foto Harry Heuts

zouden de wagens nauwelijks opvallen. Maar de bewegende kunstobjecten zijn natuurlijk anders dan de keurig afgewerkte prinsenwagens, geeft Habets toe: „Voor ons is het proces hoe zo'n wagen tot stand komt minstens zo interessant als het uiteindelijke resultaat. Dat willen we dus ook laten zien. De wagens zijn daardoor wellicht wat rauwer en ruwer dan de traditionele carnavalswagens.“ Het project *Union by Fiction* is overgewaaid uit Curaçao, waar Habets heeft meegewerkt aan het project *Arteswa* van de Antilliaanse kunst-

naar David Bade. „David merkte dat de diverse bevolkingsgroepen op Curaçao langs elkaar heen leefden“, vertelt hij. „Via de kunst wilde hij die groepen met elkaar in contact brengen. Hij nodigde mensen uit samen een kunstwerk te maken. Het experiment werd zo'n succes dat we later iets soortgelijks hebben gedaan in de Bijlmer, en later ook in Nijmegen.“ In Maastricht heeft het kunstenaarscollectief talloze instellingen en instituten aangeschreven, met het verzoek om mee te werken aan *project X*. „Het bedrijfsleven haakte al snel af“, zegt hij. „Het was de bedoeling dat mensen overdag naar ons atelier in Nazareth zouden komen om aan dat gezamenlijke kunstwerk te werken, en dat was voor mensen met een drukke baan niet te doen. Maar scholen, en vooral ook instel-

lingen uit de zorg vonden het echt hartstikke leuk.“ Twaalf weken lang werd in het atelier getimmerd, gezaagd en geboord. Daarbij werden de deelnemers verdeeld in groepjes. Ouderen werkten samen met kinderen, gehandicapten met dak- en thuislozen. De groepen mochten maken wat ze wilden. De enige voorwaarde was dat de kunstwerken mobiel waren, zegt Habets, „want het is de bedoeling dat we ermee de straat op gaan.“ Gisteren hebben de kunstenaars het resultaat in de optocht laten zien. Gekleed in bonte overalls met een grote X, ontworpen door Esther Nijdam van *Union by Fiction*, zijn de kunstenaars met hun kunst op wielen door de straten van Maastricht getrokken, een klein stukje vóór de officiële optocht uit.

Het publiek moest in eerste instantie inderdaad even wennen aan de excentrieke wagens. Maar zodra het publiek de bedoeling van dat bonte gezelschap door had, gingen de handen op elkaar: de vóór-optocht viel duidelijk in de smaak. Na carnaval gaat *project X* de provincie in. Vanaf 1 mei zijn de kunstwerken te zien in de voormalige brandweerkazerne van Maastricht. Daarna is nog een presentatie in het Theater aan het Vrijthof, waarna het project wordt afgesloten met *roadshows* in Heerlen, Sittard, Venray en Venlo. Mogelijk krijgen enkele kunstwerken daarna een permanente plek bij een van de deelnemende instellingen. „Maar dan moeten we ze natuurlijk wel eerst inpakken in weerbestendig polyester“, zegt Habets.